

Κείμενο 1

Ψηφιακός αναλφαβητισμός

Το κείμενο είναι απόσπασμα από τη διπλωματική εργασία της Εύης Γκεζίμ Μπουγιάρη που κατέθεσε στις 31.11.18 στο Πανεπιστήμιο Πειραιά, στο τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων. Προσπελάστηκε διαδικτυακά στις 16.04.2021.(διασκευή)

Με τον όρο ψηφιακός αναλφαβητισμός εννοούμε την έλλειψη δεξιοτήτων που χρειάζεται να έχει κάποιος, ώστε να ζήσει, να εκπαιδευτεί και να εργαστεί σε μια κοινωνία όπου η επικοινωνία και η πρόσβαση στην πληροφορία αυξάνεται σημαντικά μέσω ψηφιακών τεχνολογιών, όπως το διαδίκτυο, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και οι κινητές συσκευές.

Σαφώς η ψηφιακή γνώση συμβάλλει στην ανάπτυξη της κριτική μας ικανότητα, όταν είμαστε αντιμέτωποι με πληθώρα πληροφοριών, και μπορεί ν' αναπτυχθεί σε δυο άξονες: Ο πρώτος άξονας είναι η επικοινωνία, καθώς το να επικοινωνείς ψηφιακά, να εκφράζεις απόψεις και ιδέες, να θέτεις ερωτήματα, να διατηρείς το σεβασμό και να χτίζεις εμπιστοσύνη είναι το ίδιο σημαντικό με την επικοινωνία αυτοπροσώπως. Ο δεύτερος άξονας αφορά πρακτικές ικανότητες στη χρήση τεχνολογίας για την πρόσβαση, διευθέτηση, διαχείριση και δημιουργία πληροφοριών με έναν ηθικό και βιώσιμο τρόπο. Και οι δυο άξονες προϋποθέτουν συνεχή εκμάθηση εξαιτίας των ασταμάτητων νέων ενημερώσεων-εξελίξεων των εφαρμογών. Όμως, ο μελλοντικός μας εαυτός θα μας ευχαριστήσει, αν κρατήσουμε την ψηφιακή μας ζωή σε τάξη!

Η ψηφιακή γνώση είναι από τις αρχές της πολύ σημαντική, αν είναι πχ. κάποιος σπουδαστής, μαθητής, όμως θα είναι ακόμα σημαντικότερη, όταν κάποιος εισαχθεί στον επαγγελματικό κόσμο. Στον εργασιακό χώρο θα ζητηθεί να υπάρχει αλληλεπίδραση με άτομα σε ψηφιακή βάση, να γίνεται χρήση πληροφοριών και ανάπτυξη νέων ιδεών και προϊόντων συνεργατικά. Πάνω από όλα θα πρέπει κάποιος να διατηρήσει την ψηφιακή του ταυτότητα και ευζωία, καθώς το ψηφιακό τοπίο θα συνεχίζει να αλλάζει με γρήγορους ρυθμούς.

Ο 21ος αιώνας απαιτεί από τους ανθρώπους των σύγχρονων κοινωνιών να αποκτήσουν εμπειρία πάνω στην χρήση των τεχνολογιών πληροφορίας. Οι πληροφορίες αυτές συμβάλλει στη δημιουργία μιας ψηφιακής κουλτούρας. Η ολοένα αυξανόμενη θέση αυτής της κουλτούρας στην ζωή των ανθρώπων έχει οδηγήσει τους ερευνητές στην αποδοχή της ιδέας ότι πλέον οι άνθρωποι ζουν μέσα σε μια κοινωνία της πληροφορίας. Οι τεχνολογίες αυτής της κοινωνίας έχουν γίνει αναπόσπαστο μέρος των καθημερινών δραστηριοτήτων. Πλέον, η πληροφορία δεν είναι διαθέσιμη στο χαρτί, όπως συνέβαινε στο παρελθόν, αλλά διατίθεται σε ψηφιακή μορφή και διαδίδεται μέσω

του Διαδικτύου με ποικίλους τρόπους πχ. Cloud¹. Διάφορες έρευνες που έχουν προσανατολιστεί στην μελέτη του ψηφιακού αναλφαβητισμού τονίζουν ότι σημασία για τον άνθρωπο δεν έχει τόσο να μάθει να διαχειρίζεται τις τεχνολογίες της κοινωνίας πληροφορίας, όσο να καλλιεργήσει μια κριτική στάση απέναντι στην χρήση τους αλλά και στην πληροφορία που αυτές παρέχουν, ώστε η γνώση που θα δημιουργηθεί να είναι έγκυρη και να μπορεί να διαμοιραστεί εύκολα.

Κείμενο 2

Η Μελλοθάνατη

Το απόσπασμα προέρχεται από το ομώνυμο διήγημα του Γρηγόριου Ξενόπουλου, από το βιβλίο «Ο Κακός Δρόμος κι άλλα καινούργια διηγήματα», εκδοτικός οίκος Γεωργίου Φέξη, 1912.

Έτσι επέρασε τη νύχτα η Αγγελική, και την άλλη ‘μέρα, και κάμποσες ακόμα μέρες πικρές... Στο στρώμα, μια πέθαινε και μια ξαναζούσε... [...] Το καλλίτερο απ’ όλα, το μόνο που μπορούσε να της δώσει τη ζωή, της το έκαμε ο Αλεξανδρής².

Αυτός, μάτια μου, εφούντωσε τα μαλλιά του, ψήλωσε τους ώμους του, ζώστηκε τάρματά του, πήρε μαζί κ’ ένα φίλο του μαλλώδη, και πήγε να βρη τον Τάση του Πόφαλου, να του ‘πη «δύο λογαράκια».

- Κακομοίρη μου! Ή την παίρνεις ή σε σκοτώνω!...

- Δεν είχε καμία χρεία³ να με σκοτώσης, αποκρίθηκε ο Τάσης, γιατί κ’ εγώ να την πάρω θέλω... Και να μη γινόταν εκεί που έγινε, πάλι θα την έπαιρνα. Όχι πως τίποτα κακό, ‘παναπή,- γιατί εμείς, κι αν ανεβήκαμε μια στιγμή στο καμπαναρείο, μείναμε πάλι σαν αδρέφια, -μα έτσι που μας είδε η γειτονειά και τόμαθε ο κόσμος... Ναι, θα την πάρω και σου δίνω τον λόγο μου. Μα πρέπει να περιμένουμε λίγο, ως που να καταφέρω τον πατέρα μου.

- Γι’ αυτό να μη σε γνοιάζη, και τον πατέρα σου τον καταφέρνω εγώ... Και πρώτα θαρραβωνιαστής, πρώτα θα μπης στο σπίτι μας σα γαμπρός, κι ύστερα θα γνοιαστούμε για τον πατέρα σου. Εκείνο που σου λέω εγώ! Και πού είσαι; Να φοβηθής δεν έχεις τίποτα, το παραμικρό. Εδώ είμαστε ‘μεις, για ούλα⁴!

¹ cloud: υπολογιστικό νέφος. Τρόπος αποθήκευσης της πληροφορίας όχι τοπικά, αλλά διαδικτυακά.

² Είναι ο αδερφός της Αγγελικής.

³ Ανάγκη

⁴ Όλα (ιδιωματισμός)

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Τί προσφέρει στον άνθρωπο η ψηφιακή γνώση, σύμφωνα με το Κείμενο 1 (60 - 70 λέξεις);

Μονάδες 10

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Η δεύτερη (2^η) παράγραφος του Κειμένου 1 αναπτύσσεται με τη μέθοδο της διαίρεσης. Να αποδείξεις με δύο αναφορές την παραπάνω διαπίστωση (μονάδες 8) και να σε απασχολήσει αν υπάρχει σχέση συμφωνίας ή διαφωνίας ανάμεσα στο περιεχόμενο της παραγράφου και στον τίτλο του κειμένου (μονάδες 2).

Μονάδες 10

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Να επισημάνεις τρεις ειδικούς όρους στο Κείμενο 1 (μονάδες 9) και να αιτιολογήσεις τη χρήση τους από τη συγγραφέα. (μονάδες 6).

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Να ερμηνεύσεις - με στοιχεία που δίνονται από την αφήγηση στο Κείμενο 2 και με κριτήριο τις κοινωνικές αντιλήψεις που ίσχυαν παλαιότερα - τη στάση του Αλεξανδρή και να εκφράσεις τη συμφωνία ή τη διαφωνία σου με αυτή τη στάση. Να αναπτύξεις την απάντησή σου σε 120-150 λέξεις.

Μονάδες 15